

WINKELS IN KOLONIALE WAREN

Rond de twee wereldoorlogen, vanaf de jaren twintig tot omstreeks 1950 adverteerden heel wat kruideniers hun koopwaar als 'koloniale waren'. We vinden ze in de 'Wegwijzers van Gent', een handels- en beroepengids die vanaf 1770 tot 1939 jaarlijks verscheen en daarna nog enkele keren sporadisch. In het Interbellum vinden we lijsten onder de titel 'Koloniale waren - denrées coloniales' met de bijvoeging 'Zie ook Kruideniers'. Blijkbaar gebruikte men de twee aanduidingen voor dezelfde winkels.

Veel vroeger al brachten sommige winkels en handelszaken 'koloniale waren' naast andere producten aan de man. Vermoedelijk waren dit toen wel producten van overzee, zoals koffie, cacao, specerijen en vanaf ca 1500 tot 1800 ook suiker: rietsuiker. De hierbij gereproduceerde factuur uit 1879 van 'In het Broodsuiker' uit de Sleepstraat toont in het briefhoofd: 'coloniale waaren, saindoux (reuzel), petrole, zeep, souda', maar de factuur vermeldt koffie, 'semoule' (griesmeel) en boter. Tussen haakjes: het winkelembleem, een kegelvormig 'suikerbrood', verraadt de herkomst van de term 'broodsuiker'. Tot in de jaren 1800 produceerden de suikerfabrieken dergelijke grote suikerkegels, 'suikerbroden' genoemd.

COLONIALE WAAREN SAINDOUX. IN HET BROODSUIKER. PETROLE ZEEP SOUDA.

Slijpstraat, N°73.

M. J. Ingels Emballeur D^r

Aan **F. LEQUEUE-VERNELST,**

Over verkoop en levering van het volgendes:

Gent, den 22 Mei 1879		Cont. Gend. P. 86
1 1/2 H ^o Cafi		10 70
1/2 H ^o Semoule		0 25
		10 95
1 1/2 H ^o Boter		17 25

Afb. 1. 'In het Broodsuiker' factuur dd 1879

Een collectie facturen met mooie briefhoofden wordt bewaard in het documentatiecentrum DSMG, Groot-Begijnhof 46, Sint-Amandsberg, afd. Vliegende Bladen, Handel & Nijverheid. Het is een schenking van Maurice Buyle, die in de Scheldestraat (nu Waterkluiskaai) een zaak dreef die zich uitdrukkelijk afficheerde als 'handel in koloniale waren'. Vermoedelijk werden die 'waren' niet enkel thuis verkocht, maar werd er ook geleverd aan kleinere kruideniers die enkel winkel hielden. Dat kunnen we afleiden uit de hoeveelheden vermeld op de facturen en ook uit het feit dat de zaak ingewikkelde toestanden aankon, zoals import met douanedocumenten. Maar ook een dergelijke 'groothandel' kon kleinschalig zijn. In die tijd vervoerde men nog veel met de stootkar of met paard en kar.

Hierbij een kleine selectie briefhoofden van leveranciers van 'koloniale waren' waaruit, zonder cijfers te moeten geven, zonneklaar blijkt dat slechts een klein percentage van de waren uitheems of 'koloniaal' was (red.).

52

CHOCOLAT **MARTOUGIN** ANVERS

MARTELL & CO
RUE DE LA SERRERIE
MARTOUGIN ANVERS
BOULEVARD DE LA SERRERIE

CHOCOLATERIE MODÈLE

ALFRED MASTOUGIN
LES PLUS HAUTES DISTINCTIONS
PAR LEURS PRIXS GÉNÉRAUX

DÉPÔT GÉNÉRAL DES PRODUITS LIEBIG

SOCIÉTÉ ANONYME

Télégrammes
LIEBIG-ANVERS
Téléph. : 861.93, 509.21 et 516.35

Compte
Chèques Postaux
N° 8103.

Département Ventes.

SUIKERIJFABRIEK - OLIESLAGERIJ

TELEFOON DEINZE, 44 NEVELE-BU-GENT, DEN 9 Juni 1928

POSTCHECKREKENING N° 6548

Debet M. Janssens *Bayle St. Anvaertsberg - Gent*

aan L. BUYSSE-LOVELING

Voor verkoop en levering der volgende koopwaren. betaalbaar te Nevele.

Verzonden door _____

OO.P. 853
N°7

1728

SUIKERWERKEN

FABRIQUE DE

FABRIEK VAN

CONFISERIE

Louis Roodthof

M. R. ANTOINETTE 8511 C. ANVERS
BOORT
S. ANTOINETTE 8511 ANVERS

CAMELS TOFFEE'S DRAGEES
 LANGE LEBMTRAAKT, 274-276-278 LONCLE NEVELE
 ANTWERPEN 12 Juni 1927

TELEPHONE: 28.26.35 - 28.41.40
 SOCIETE DE COMMERCE
 NO. 1728 G
 CHEQUE

S.M. Vooruit *de Nieuwe Vaart*, 266,
 Voor levering der volgende koopwaren, betaalbaar te Antwerpen kantoor GENT.

VOORUIT
 17 VI 1927
 NIEUWE VAART, 266 GENT

Df

Pour livraison et marchandises suivantes, payable à Anvers au comptant :

TELEGRAMMEN:
BISCUITS PAREIN ANTWERPEN.

ANTWERPEN 27 1 1926

BUITEN PRINSKAREP
GENT 1913

TELEFOON 20947
POST-CHECKS 1938

Biscuits PAREIN

NAAMLOOZE MAATSCHAPPIJ

ANTWERPEN, 27 1 1926
BRUSSELSCHIEDSTR. 22

DENRÉES COLONIALES

Gand, le 14 juillet 1902

Poeters-Notobaert
Directeur de L. COSSONNE
 Rue de Bruges, 16-18
 GAND (Belgique)

bon des M. Lenseme,

Le comité des fils de Cinquantenaire

54

FABRIQUE DE PAIN D'ÉPICES
 ——— FIRME REMI VERMEIRE ———

ADOLPHE VERMEIRE, Successeur

AVENUE RYHOVE, 4, GAND (BELGIQUE)
ET ATELIER, RUE DU SEIGLE
 TEGENWOORDING
 Verspeyenstraat, 17, GENT
 ACTUELLEMENT
 Rue Verspeyen, 17, GAND

Gand, le 27 Juin 1922

COMPTE CHEQUES POSTAUX N° 17762
 TÉLÉPHONE 1838

ADRESSE
 N° 183

BROSSERIE UNIVERSELLE

IMPORTATION EXPORTATION

FABRIQUE DE BROSSES ET PINCEAUX

A. Sinlobin De Busschere

RUE DE ROULERS, 142-146

Iseghem

BOIS DE BROSSES
 MANCHES
 ÉRONGES
 PEaux DE CHAMOIS
 ET TORCHONS

TELEPHONE 4-1
 Compte Cheque 8870